

při dobrém zdraví, neboť žijete v nyní nemáme na měm přístřeší...

Naše Beseda

DOPIBY ZE STARÉ VLASTI

Pan Frank Šitera, starý dobrý krajanem známý národovce a horlivý člen Českého Národního Spoluprávního...

Osnah prvohu dopisu zni následovně:

V Čeruilově, Čechy, dne 8. března 1920.

Milý krajaný! Nejdříve přijmi srdečný pozdrav a uvědomění, že jsem dopis od tebe správně obdržel a obsahem jeho byli jsme zajisté velice potěšeni...

Čtený přáteli! Přijměte díky za předplatné a za příspěvek pro širotky v brněnské útulně. Každý sebe menší příspěvek jest nám vítán...

KOUTEK Paní Radová. Čtená paní Radová! Odpusťte, že si já se k vám utíkám o radu, neboť si již nevím pomoci s mým mužem...

Odpověď Krajanu: Můj úsudek o lidech takových jest jednoduchý - totiž že buď panu prezidentu Masarykovi nerozumí, aneb zfmýslně odsuzují nesprávně. Tako- vých také vlastenců je mezi ná- šim lidem mnoho a to je, co nám velice škodí a stěžuje práci, které je tolik potřeba...

Odpověď Matce: Já přece od- suzuji tuto výstřední módu ústro- jeví ženo a myslím, že to žádná vzde- laná eudné ženě neslouží ku etí, chodí-li polonaze ustrojená. Pak se matky díví, že mládež mravně klesá. Matky samy by měly dbá- ti a jiti příkladem napřed, neboť výchova musí spočívat na mrav- ním podkladě, má-li z naší mladé generace býti odebován pevný charakter...

Milá paní Radová! Doufám, že mně nezalžete, že se vás ptám na takovou malichernou věc, ale jsem teprve nedávno vdaná a tož mno- ho o řízení domácnosti nevím. Tak bych vás žádala o radu, kdy- je nejlépe práti vlněné dce, zda- li před uloženíím lích, anebo až na podzim. Mv doma jsme měli jen nepřítý a proto jsem v tom nezku- šená. - Mladá hospodyně.

domí, že na tu ženskou ženu neza- pomínáte a všeobecně souhlas byl, že zajisté jste velmi dobrý národovce. Pa celý téměř veser vy- právěl jsem sobě a vás, jakým řádným člověkem býval jste za svého zle pohybu a že takový člo- věk nikdy a nikdy se nevrátil. V nové naší republice není to tak skvělé, přes to ale doufám, že za vedrobný čas bude poněkud lépe a při tom všem si uvědomu- jeme, že jsme zvyčobeni a nemu- síme podopatit ono smutné pro- stulé Rakousko s jeho urputnými Habsburáky. Dovolím sobě sdělit- ti vám o těch svých strastech za války a co všechno bylo mně za- kousíeti. V roce 1914 odešli tři naši synové k vojsku a v roce 1916 jsem narukoval sám a sice do Plzně. Z Plzně byl jsem pře- ložen do Prahy, kde jsem pobyl tři týdny, načež jsme byli posláni do Srbska. Jeli jsme Víměr o hlady v dobytých vozanech a ce- sta trvala po 11 dnů. V Srbsku jsem setrval po 17 měsíci, načež jsem se dostal do Rumunska, kde jsem byl raněn do nohy a do ru- ky. Z Rumunska dostal jsem se do Karpat, pak do Krakova a od- tud do Vídně a konečně zase do Srbska. V roce 1918 přijel jsem zpět do svého domova. Nikdy jsem nemyslel, že se z války na- vrátím, ale zdravý už nejsem. A když už jsem domů přijel, zemře- la mně moje manželka a mezitím dostal jsem zprávu, že syn můj na bojistě padl - byv raněn do pr- sou. Byli jsme všichni čtyři ra- něni a jeden ze synů jest dosud na Sibiři. Není mně nijak mož- ným, bych vám všechno podrob- ně vypsal. Sdělim vám též něco o bývalých vašich známých; tak Ant. Obst, starý Kaleák a hluchý zveč Tomeš jsou nebožtíci. Blu- menštekl je posud živějším a ostat- ní známí vaši kamarádi, V. Čer- mák, J. Mráz a Václav Mráz jsou zdraví. Čadkuv bratr se zastře- řil. Z Dastavy Karel Zeman, To- meš, Kučera a Mlýnce Simon jsou živí, kdežto Jiřeha a Tomeš Mysliveček zemřeli. Veliké změ- ny se zde udály, jako ku př. u do- lejších Bronských; Josef Bronsek zemřel a oba jeho synové padli ve válece; nejmladší jeho deera provdala se za jistého Hesa ze Lho- ty. Nejhůře vede se zde nema- jetným lidem, neboť ti ehaduče se nemohou ani kloudně obléci. Oby- čejná mužská košile stojí zde 110 korun a ostatní jest vše podobně velmi drahé, což vám jest již asi také dobře známo. Laskavě vy- řiďte tam pozdrav mojí deeri Be- tinece a rovněž vy i vaše rodina přijměte srdečný náš pozdrav. T. Dolejš.

Z obsahu třetího dopisu vyji- máme následující: V Rudolčicích, dne 14. března 1920.

Milý Šitero! - Přijmi od nás všech upřímné pozdravení i celá tvoje rodina. Často jsme na tebe vzpomínali, až konečně 4. března jsme tvůj dopis obdrželi. Dne 5. března byla pak u nás rekvisice. (Chvátili nám republiku, však, mi- lý Šitero, kdyby's to všechno vi- děl a znal, zajisté by's docela ji- nak mluvil. Za celé války tak ne- bylo, jako jest nyní. Na zimu přišli rekvizovat - říkali, to že už jest naposledy a aby každý dal, co může a lidí vsuknetu dává- li. Naše vesnička dala 100 me- tráků žita a 13 metráků pšenice. Přišli však podruhé a dávalo se zase, až již méně, kdežto nyní musel každý dáti. Náš Tomeš jest rádním a Štefík starostou a ti s rekvisitory chodili po stave- nich. Když se Tomeš vrátil, byl celý pryč nad tím, jak vojáci vše prohlédávají, všude do stodoly, chlévů, sklepů i do psí boudy vlez- nou, slídí, vše přeházejí a co na- jedou, ničeho nenavrátějí, ani py- tla a mimo to každý jest pokuto- ván. Tomeš, co měl ušehoáno, vše vyznal, neboť vojáci by to stejně našli. Musel odvést 4 me- tráky žita a metrák bramborů. Komise nechá lidem vše jen na gramy a, když to dáš do mlýna, tak mlýnář dá, co on chce. Loni zde kroupy potloukly žita i pše- nice, tak že mnoho žiti zůstalo na poli; oves byl přes polovinu vytlučeny. Dobytek jest zde stra- ně druhý a krávy nelze vůbec koupiti. Tomeš měl připraveno na krávu 2,900 zlatých, koupil ale dvě kozy. Později přišlo kolková- ní peněz, tak musel ony uložené peníze dát kolkovat a štádný si jich polovinu nechal a více jich nedostane. To se nám přihodilo za nové vlády. My jsme na vy-

mínku a s tou strachotou máme teď svízele, neboť z toho výmínku mu- síme ještě 80 korun platit, což se nikdy nedělo. Kda si nahromadil dost peněz, upř životnost, dabylek a neuskóli mu to, když ať o něco přijde. Nevím, co jest na tom pravdy, koluje však pověst, že kdo má peníze v záložnách, nic- ho pryč z nich nechtane a té chvě- le bych se nechtěla ani dočkatí. Kdyžch ti měla, milý Šitero, vše- cko vypsat, byla by z toho kniha. V Čeruilově jest starostou Aut. Mielal, zveč; v Polné jest staro- stou Števec, také zveč. Snad všu- de jsou starosty sami zveči; to bys, milý Šitero, koukal, kdy- by's nyní přišel do Čeruilova, na socialisty. Tam přijde vždy na rekvisici 100 vojáků. Podivil by- jsi se, jak jest u nás za večerní doby smutno, neboť není si mož- no tiskem ničím posvítit. Petrůle nebyl po celou zimu k dostání, takže někdo svítí maselem a jiný olejem. My jsme si koupili něja- ké svíceky; jednou jednu stála 3 koruny a podruhé 3 zlatky, přece- ale žádné světlo nevyláží. Petro- leje pokoutně stojí 10 zlatých litr- a ještě musíš dát příplatek. Tak vidíš, jakou tu máme dobrotu za té nové vlády! Ohlí, brambory ehtějí, ale ublí, petroleje, šatstvo atd., není ani k dostání. Pozdra- vuj od nás Vogltaneovou; měje se všichni dobře a buďte zdraví! - Vaše Markéta Píčová.

Pan Frank Rejnek, dobrě zná- mý krajan, bydlel v čísle 1312 Atlas ulice, Omaha, doručil nám k otištění následujícího znění do- pis, který právě obdržel ze staré vlasti od svých přátel: Dolní Dlužiny, pošta Světla, nad Sázavou, Čechy. Dne 2. dubna 1920.

Drací přáteli! Předně přijměte od nás všech srdečný pozdrav a milou vzpo- mínku, jakož i vřelý dík za dopis, který jsme obdrželi 30. března. Dlouho ta pošta k vám trvá! Po- kud se týče nás, musím vám sdě- lit, že tatínek a maminka jsou ži- vi. Všichni čtyři jsme byli ve válece a jediný František padl na frontě proti Rusům v Karpatech. Václav jako invalida jest doma; Karel doposud slouží jako šofer při vojenském automobilovém od- větví; Josef byl též raněn a nyní jest v Praze ženat. Hoší Nedvě- dovi jsou zdraví, stále písnou, jsou ale ještě v Rusku. Rejnkovi jsou také živi; ti měli dva hochy, z nichž František padl na frontě v Itálii, tak že nyní mají jenom Vá- clava. Nemůžete sobě představi- ti, jaké jsou nyní zde poměry. Pokud se týče těch novin, tak nám je můžete poslat a my se s nimi porovnáme. Jak nám píšete obledné těch řečnicků, kteří k nám jeli, tak se budu informovat, v kterém městě budou. Prozatím nebudu více psáti, neboť se do- mnívám, že opět dopis tento ne- obdržíte. Naši si vás stále před- stavují, jak jste který vypadal, proto velice nás to těší, že jate zdrávi. Pakli tento dopis obdrží- te, tak vám přišťe všechno podro- bněji sdělím. Ještě jednou za vše- cky srdečné vás zdraví - Václav Nedvěd.

Pan Václav Slabý, majitel o- bavnické dílny a řemenářského závodu v Lidgerwood, No. Dak., zaslal nám k otištění v "Pokro- ku" dopis, který obdržel od své- ho švakra - legionáře českoslov- enské armády na Sibiři, odkud se po šest a půl roce do Čech na- vrátil. Velm u Kolna. Dne 5. dubna 1920 - (na "pomlasku"). Milý švákče a švaková! Přijměte náš srdečný pozdrav a uvědomění, že jsme všichni zdraví. Zároveň pokusím se vám sdělit o svém osudu a zkušeno- stech na Rusku. První cesta z do- mova byla přímo hrozná a oka- mžik při loučení s manželkou a dítkami byl srdečnoucí. Po na- rukování pluk náš byl odeslán do Krakova, kde nám sdělili, že p- řijdeme hlídat dráhu. Druhého dne však jsme jeli do Lvova, kde jsme byli pohromadě - totiž já, Jeník a Jansta Štěpán. Do Lv- ova přijeli jsme kolem 12 hodiny a ve 4 hodiny téhož dne již to strašlivé divadlo začalo a nad ná- mi kule a granáty, za hrozného rachotu děl a pušek, ve velkém množství lítaly. Šťastně jsme ka- nonádu přečkali a po 8 týdnech byli jsme odesláni do Přemyšlu, kde jsme setrvali až do 25. břez-

SPISY, JEŽ POVZBUZOVALY A TĚŠILY NÁROD V DOBÁCH NEJTEŽSÍCH.

Sebrané apisy Václava Beneše Trebizakého, po kterých jest obrovská poptávka, mohou sobě krajané opatřiti v našem závodě.

Při objednávce všech šestnácti spisů najednou, poskytneme 10% SRAZKY.

- Václav Beneš Trebizaký: "POD DOŠKOVÝMI STŘECHAMI", ob- sahuje: Ze zapomenuté vesnice. Černí kyryšníci. Uříška na vsi. Pod Rožnovem. Vesnický Jakub. Paráť Loučenský. Kolodnice. Zavedl ho. Vostřova nevěsta. První růže. - Kniha má 313 stran, je vázaná, cena \$1.10
Václav Beneš Trebizaký: "V ČERVANČÍM KALICHU", obsahu- je: Miličova kletba. Na stavech. Světla Litoměřická. Pod Karl- štějnem. Petr Ohrovoe. Na Štítěm. Jan Abatyše. - Kniha má 432 stran, je vázaná, cena \$1.35
Václav Beneš Trebizaký: "V ZÁŘÍ KALICHU", obsahuje: Anel- krist. Z posledních dnů Táhora. Chvatěrubský kvas. Kvítka z krve boží. Konopišťský zbrojnoš sedlákem. Pan Zikmund z Bor- šic. Závěť Štěpána z Palže. - Kniha má 332 stran, je vázaná, cena \$1.10
Václav Beneš Trebizaký: "V ZÁŘÍ KALICHU", díl druhý, obsa- huje: V podvečer pětileté růže. Masopust na Karlštejně. Ušlá- pán. - Kniha má 426 stran, je vázaná, cena \$1.35
Václav Beneš Trebizaký: "POBĚLOHORSKÉ ELEGIE", díl první, obsahu- je: Tryzna Bělohorská. Paní Kateřina Budecká z Radče. Továř Dentulla. Nevěsta za českou ženu. Černí Španěl. Gu- tharův dolík. Děti Daiehartie. Dokouáno jest. - Kniha má 430 stran, je vázaná, cena \$1.35
Václav Beneš Trebizaký: "POBĚLOHORSKÉ ELEGIE", díl druhý, obsahu- je: Levohradská povídka. Z farních areálů. Z morových let. Kostelík sv. Blažeje. Mezi prarodi. Ze zapomenutých pa- měti. - Kniha má 448 stran, je vázaná, cena \$1.35
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl první, obsahu- je: Čorvák rytíř. Bludná. Zábořský vladyka. Mrkači. Zlaté srdce. Abohymista. Kapitola ze slánských pamětí. Plzeňtí a Rokycna- ňtí. Pan Odolan Pětipásek. - Kniha má 446 stran, je vázaná, cena \$1.35
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl druhý, obsahu- je: Pokoj lidem dobré vůle? Z páne regentových záletů. Povídka Karlštejnského havranu. Trnová koruna. - Kniha má 484 stran, je vázaná, cena \$1.40
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl třetí, obsahu- je: Na slánských stínadlech. Ondřej Saramita. Bílá panna. Pro bi- lou labuť Svamberskou. Slepý mládenec. - Kniha má 324 stran, je vázaná, cena \$1.10
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl čtvrtý, obsahu- je: Sedlák Krákora. Stezkami našich dějin. Kaspar Zdeněk Kaplíř ze Sulevic. Martin Puškař. - Kniha má 410 stran, je vázaná, cena \$1.35
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl pátý, obsahu- je: Mara Božarovna. Aneška Přemyslovna. - Kniha má 306 stran, je vázaná, cena \$1.10
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl šestý, obsahu- je: Očiata. Z klidu a víru. Sudičky v Poošří. Divotvorné duhy. Zač vystavěli na Líbušíně kostelík. Za drací korunu. Královka. O p- vodu jména Pětipeskyh. Sedlák Mudra. Něco o proroctech lidu českého. - Kniha má 434 stran, je vázaná, cena \$1.35
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl sedmý, obsahu- je: Pod skalami. Povídka z Poošří. Zakletec. Přísery. - Kniha má 428 stran, je vázaná, cena \$1.35
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl osmý, obsahu- je: Z letopisů sázavských. Z úkladů anekristových. Středský král. Z končin pětileté růže. Svůj k svému. Dědeček Lipovec. Ze ze- lených lanochů posledni. - Kniha má 388 stran, je vázaná, cena \$1.20
Václav Beneš Trebizaký: "Z RŮZNÝCH DOB", díl devátý, obsa- hu- je: Bludné duše. Drobné črty. - Kniha má 380 stran, je vázaná, cena \$1.20
Václav Beneš Trebizaký: "KRALOVNA DAGMAR", historický ro- mán. - Kniha má 438 stran, je vázaná, cena \$1.35

Objednávky s přiloženým obnosem adresujte: POKROK PUBLISHING CO., 1417-1419 So. 13th Str., Omaha, Neb.

na 1915. Vřak eo jsme zde zaku- silii hladu a jiných svizelů, to se ani nedá vypsat. Nyní sám se to- mu obdivuji, že jsme to vydrže- li. Kde jaký pes, byl již pryč a tu kdybyste nás byli viděli, jak jsme se s Jeníkem vrhli na padlé koně, kteří mistry vřli až 10 dní leželi, a maso z nich řezali. To však nebylo ničím, neboť daleko horší věci jsme byli nuceni jisti, abychom se smrti hladem ubrá- nili. Zkrátka, to se nedá ani vy- psáti. Hlad jest hrozná věc a ob- zvlášťe, když člověk marně přemýšlí, jak život svůj uchránit, ne- bo zemřítí. Když konečně nade- šla chvilě, že se nás Rusové zmoc- nili, byli jsme ihned jati pocitem, jak se zase jednou najíme, byli jsme ale zklamáni. Vedli nás pě- šky o hladu po tři dni do Lvova, odkud jsme ve vlaku byli ode- sláni do Kazaně v Rusku a kam cesta trvala po 13 dní. Za celou tu dobu jsme dostali cestou tři jídla a 1 bochánek chleba. Jeník omeoenoel úplavci a ostatně by- lo nařizeno, aby nám mnoho jídla nedávali, jelikož kdo se trochu více najedl, tak jistě té zhoubné nemoci podlehl. V přestávkách jelo nás na 120,000 zajatců, tak si můžete představit, jaké to byly davy lidí, z nichž mnoho tiše zemřelo jich na úplavici. Když jsme přijeli do zajateckého tábo- řiště, byli jsme přiděleni na práci do dvorů. Já jsem byl a Jeník kede po 3 roky na jednom místě, kde bylo a námi jako s tím doby- kem zacházeno. Nebylo jedné ne- dře a mnohdy ani v noci, aby nám bylo dopřáno oddech a stá- le byli jsme doháneni k práci. Později jsme zvěděli, že z českých vojínů sestavují armádu a tak jsme zatoužili také se k ní dosta- ti, což se nám za nedlouho po- dařilo. Byla nám vydána zbraň a sděleno, že musíme bojovat a buď zvítězit nebo padnout, poně- vadž kdo z českých hochů dostal

Josef Švestka.